Κυρίες και Κύριοι συνάδελφοι,

Όπως γνωρίζετε πριν δυο εβδομάδες συνήλθε η Σύνοδος Κορυφής του ΝΑΤΟ στην Ουάσινγκτον. Κύριο αντικείμενο της ήταν ο επαναπροσδιορισμός του ρόλου του ΝΑΤΟ στη νέα διεθνή πραγματικότητα. Ο σχεδιασμός ενός πλαισίου στρατηγικής και δράσεων στο ξεκίνημα του επόμενου αιώνα. Αντικείμενο υπήρξε συγχρόνως η εκτίμηση των εξελίξεων και οι προοπτικές διεξόδου στην κρίση στο Κόσσοβο.

Η επιδίωξή μας ήταν διπλή. *Πρώτον:* Να παρουσιάσουμε την ελληνική θέση για το πώς βλέπουμε εμείς το μέλλον του ΝΑΤΟ. *Δεύτερον:* Να προβάλουμε τη θέση μας για το πώς εκτιμούμε εμείς την κρίση στο Κοσσυφοπέδιο και τις μέχρι σήμερα προσπάθειες επίλυσής του, να αναδείξουμε την ιδιαίτερη θέση της Ελλάδας και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει. Να καταδείξουμε την άμεση και επιτακτική ανάγκη για την αποκατάσταση της ειρήνης, της σταθερότητας και της ανάπτυξης για την ευρύτερη περιοχή. Πετύχαμε και στα δύο ζητήματα. Να μεταφέρουμε τον έντονο προβληματισμό μας. Να πείσουμε για κρίσιμες πτυχές της πολιτικής μας και των προτεραιοτήτων μας.

Σε ό,τι αφορά το Κόσοβο: Αναδείξαμε τις αρνητικές επιπτώσεις που έχει η μέχρι σήμερα εξέλιξη στη Γιουγκοσλαβία και στην ευρύτερη περιοχή. Ότι οι πολεμικές επιχειρήσεις δεν κατάφεραν μέχρι στιγμής να αποτρέψουν την

πολιτική της εθνικής κάθαρσης, αλλά οδήγησαν σε εκατοντάδες χιλιάδες πρόσφυγες. Επισημάναμε τον κίνδυνο της πολιτικής αποσταθεροποίησης από τον τεράστιο αριθμό προσφύγων. Την οικονομική αποσταθεροποίηση της Αλβανίας και των Σκοπίων. Τη συσπείρωση ~~του σέρβικου~~ της Γιουγκοσλαβίας ~~λαού~~ γύρω από τον Μιλόσεβιτς. Υπογραμμίσαμε το ανθρωπιστικό δράμα Σέρβων και Κοσοβάρων, που η απόσταση κάνει πολλούς να μη μπορούν να συλλάβουν τις πραγματικές του διαστάσεις. Εκφράσαμε την αγανάκτηση του λαού για τα ανθρώπινα θύματα. Τονίσαμε ότι ο πόλεμος ανοίγει τραύματα και πληγές ανάμεσα στα έθνη. Ότι η καταστροφή και η απώλεια ανθρώπων οδηγούν σε μίση που καθιστούν αδύνατη την οικοδόμηση μιας νέας πραγματικότητας βιώσιμης ειρήνης και συνύπαρξης.

Τονίσαμε την ανάγκη για άμεση έξοδο από την κρίση, τονίζοντας την ανάγκη για ανάληψη πολιτικών πρωτοβουλιών και δράσεων. Αντίληψή μας είναι ότι μεμονωμένες πρωτοβουλίες ενός κράτους μπορούν να έχουν μόνο περιορισμένη εμβέλεια. Να προβληματίσουν, να δημιουργήσουν κλίμα, να κινητοποιήσουν. Χρειάζεται συλλογική προσπάθεια. Το αποδεικνύουν τα γεγονότα. Οι πρωτοβουλίες που βρίσκονται σήμερα σε εξέλιξη γίνονται σε συνεννόηση με τους πρωταγωνιστές από τη Ρωσία σε συνεργασία με τη Γερμανία, τον Καναδά και την Ελλάδα. Schröder Προς αυτή την κατεύθυνση μιας κοινής σοβαρής προσπάθειας παρακινήσαμε του εταίρους μας, υποδείξαμε τον ΟΗΕ και τον

ΟΑΣΕ ως οργανισμούς που οφείλουν να συμβάλλουν. Υπογραμμίσαμε την ανάγκη ύπαρξης μιας ειρηνευτικής δύναμης που δε χρειάζεται αναγκαστικά να είναι δύναμη του ΝΑΤΟ. Τονίσαμε το νομιμοποιητικό ρόλο που πρέπει να παίξει το Συμβούλιο Ασφάλειας του ΟΗΕ. Επισημάναμε την ανάγκη διαμόρφωσης του νομικού και πολιτικού πλαισίου, ώστε να επιστρέψουν οι πρόσφυγες στο Κοσσυφοπέδιο και ταυτόχρονα να δρομολογηθεί η μεταβατική περίοδος για την ειρήνευση στην περιοχή. Ότι θα πρέπει να γίνει σεβαστό το θέμα της εθνικής κυριαρχίας και του απαραβίαστου των συνόρων. Ανέπτυξα την πρότασή μας για πολιτική λύση, για οικονομική ανασυγκρότηση των Βαλκανίων, για ανθρωπιστική βοήθεια, όπως το είχαμε ανακοινώσει λίγες μέρες πριν στη Σύνοδο Κορυφής. Δηλώσαμε τέλος απερίφραστα ότι η προσφυγή σε χερσαίες δυνάμεις θα είναι ένα μεγάλο λάθος και την αντίθεση μας στη χρησιμοποίηση χερσαίων δυνάμεων. Τις απόψεις μου αυτές εξέθεσα και στην κατ' ιδίαν συνάντηση που είχα με τον Πρόεδρο Κλίντον, καθώς και στη συνάντηση που είχα με το Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ κ. Κόφι Αννάν.

Το εξοπλισμένο μεμονωμένα δύση να είναι βιώσιμη εντός των υφιστάμενων συνόρων της Γιουγκοσλαβίας

Η γραμμή που επικράτησε ήταν, όπως ξέρετε διαφορετική. Η μεγάλη πλειοψηφία των εταίρων ήταν της άποψης ότι πρέπει να προχωρήσουμε πιο αποφασιστικά στην πολιτική της αεροπορικής επέμβασης που έχει χαραχτεί, για να επιτευχθούν οι επιδιωκόμενοι στόχοι. Το αποτέλεσμα όμως αυτών των συζητήσεων και παρεμβάσεών μας και ήταν ότι στην καταληκτική σύνοψη των εργασιών αναφέρθηκαν ρητά

από περισσότερους συμμετέχοντες οι απόψεις μας ότι θα πρέπει να ληφθούν πολιτικές πρωτοβουλίες, ότι λύση δεν μπορεί να προέλθει μόνο από τη στρατιωτική επέμβαση κι ότι χρειάζονται πολιτικά μέσα. Το κείμενο του κοινού ανακοινωθέντος ενσωμάτωσε ορισμένα σημεία των θέσεών μας. Αναφέρεται ο ρόλος του Συμβουλίου Ασφαλείας, η δημιουργική συνεργασία με τη Ρωσία, η ανάγκη διατήρησης των σημερινών συνόρων και της προστασίας της ανεξαρτησίας και εδαφικής ακεραιότητας όλων των χωρών και κυρίως η ανάγκη ενός σχεδίου για την ανασυγκρότηση όλης της περιοχής. Θεωρώ σημαντικό ότι παρά την διαφοροποιημένη θέση μας η Ελλάδα δεν περιθωριοποιήθηκε. Ο πολιτικός μας λόγος και τα επιχειρήματά μας κατάφεραν να προβληματίσουν, να επηρεάσουν, να γίνουν σεβαστά ακόμη κι από αυτούς που διαφωνούν. Υπάρχει κατανόηση για τα ειδικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα λόγω της γειτνίασής της με την κρίσιμη περιοχή. Για την ευαισθησία που έχει ο λαός μας σε κάθε μορφής παρέμβαση. Υπάρχει αποδοχή του γεγονότος ότι η Ελλάδα έχει μία διπλή ταυτότητα: είναι και μέλος του ΝΑΤΟ και χώρα των Βαλκανίων, που πρέπει να λαμβάνει υπόψη της την αυξημένη ανάγκη για φιλικές σχέσεις και συνεργασία με τις χώρες της περιοχής.

Σε ό,τι αφορά το δεύτερο ζήτημα της Συνόδου, τον αυριανό ρόλο του ΝΑΤΟ. Αντικείμενο της συζήτησης απετέλεσαν τα εξής θέματα. *Πρώτον:* Η υιοθέτηση της νέας στρατηγικής

αντίληψης του ΝΑΤΟ, που συμπεριελάμβανε ως ειδικότερα θέματα το νέο ρόλο και τις νέες αποστολές του ΝΑΤΟ, τον καθορισμό του εντολέα διεθνούς οργανισμού για την ανάληψη ειρηνευτικών αποστολών, τη στάση της συμμαχίας για τα πυρηνικά όπλα, τη συνεργασία με τη Ρωσία. *Δεύτερο:* Η πρωτοβουλία για τις νέες αμυντικές δυνατότητες. *Τρίτο:* Η πρωτοβουλία για την αποτροπή κινδύνων από τη διασπορά όπλων μαζικής καταστροφής. *Τέταρτο:* Η ενίσχυση της ευρωπαϊκής ταυτότητας, ασφάλειας και άμυνας. *Πέμπτο:* Η διεύρυνση του ΝΑΤΟ. Και τέλος *έκτο:* την ενίσχυση των σχέσεων συνεργασίας.

Κυρίες και Κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση για την αναθεώρηση του ρόλου του ΝΑΤΟ είναι αποτέλεσμα των μεγάλων ανακατατάξεων που ζήσαμε τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα μετά την κατάρρευση του διπολισμού. Το ΝΑΤΟ υπήρχε με κύριο σκοπό να αντιμετωπίζει έναν συγκεκριμένο αντίπαλο. Ο αντίπαλος αυτός δεν υπάρχει πια. Αυτό ωστόσο δεν σημαίνει ότι εξέλειπαν οι κίνδυνοι και οι απειλές για την ειρήνη, τη σταθερότητα και την ασφάλεια. Υπάρχουν σήμερα έντονες περιφερειακές και τοπικές αντιθέσεις. Αναδείχθηκαν μετά την κατάρρευση του διπολισμού ή την ανατροπή εμπεδωμένων ισορροπιών για δεκαετίες. Νέες εστίες κρίσεων αναφύονται άτακτα. Ιδιαίτερα σε κοινωνίες όπου για ιστορικούς ή άλλους λόγους ο σεβασμός των αρχών της διεθνούς κοινότητας δεν

έχει πρωτεύουσα σημασία. Ιδιαίτερα από πολιτικές δυνάμεις για τις οποίες η ειρηνική συνύπαρξη, η προσφυγή σε ειρηνικούς τρόπους επίλυσης διαφορών, ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεν αποτελούν προτάγματα της ιδεολογίας τους και της πρακτικής τους. Δίπλα σ' αυτή την αβεβαιότητα το φάσμα και η απειλή της διασποράς όπλων μαζικής καταστροφής αναδεικνύονται όλο και πιο έντονα, όλο και πιο ανησυχητικά. Η ανάγκη αντιμετώπισης κρίσεων και διενέργειας ειρηνευτικών και ανθρωπιστικών αποστολών διαγράφεται έτσι ως ένα κεντρικό θέμα στη σύγχρονη ατζέντα για την ειρήνη, την ασφάλεια, τη σταθερότητα και τη συνεργασία.

Ποια ήταν τα κυριότερα σημεία των θέσεών μας:

(α) Εμείς αναγνωρίζουμε τη σημασία των οργανισμών για τη συλλογική περιφερειακή ασφάλεια. Γι' αυτό άλλωστε συμμετέχουμε στο ΝΑΤΟ. Θεωρούμε ότι η Συμμαχία συμβάλει στην ευρωπαϊκή ασφάλεια και στην περιφερειακή σταθερότητα. Όμως δεν επιθυμούμε και δεν θεωρούμε σωστό το ΝΑΤΟ να μετατραπεί σε μία παγκόσμια οργάνωση ασφάλειας. Δεν συμφωνούμε ότι μπορεί να δρα με βάση δικές της αρχές ανεξάρτητες εκείνων που έχουν καθιερώσει τα Ηνωμένα Έθνη. Αυτό σημαίνει ότι για μας δεν μπορεί να επεμβαίνει όταν το επιθυμεί. Γι' αυτό και θέσαμε, για τις νέες αυτές αποστολές, το ερώτημα στη Σύνοδο ποια είναι η νομιμοποιητική τους βάση. Ποιος αποφασίζει ότι θα πρέπει

να αναληφθεί μια αποστολή και ότι αυτή η αποστολή πρέπει να μπορεί να πραγματοποιηθεί με τη αποδοχή όλων. Είπα απερίφραστα ότι το ΝΑΤΟ πρέπει να πείθει ότι έχει δίκιο. Πρέπει να έχει μια νομιμοποίηση υπεράνω κάθε αμφιβολίας. Αυτό μπορεί να γίνει μόνο εάν ακολουθηθούν οι κανόνες του διεθνούς δικαίου, οι κανόνες του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Το διεθνές δίκαιο είναι το προαπαιτούμενο της αξιοπιστίας μας για κάθε δράση. Αν δεν υπάρξει αυτό το προαπαιτούμενο, τότε ανοίγουμε το δρόμο σε οιονδήποτε τρίτο να αναλαμβάνει όποια πρωτοβουλία εκείνος κρίνει αυθαίρετα. Κι αυθαίρετες πρωτοβουλίες δεν πρέπει πια να υπάρχουν. Όσον αφορά λοιπόν την διατήρηση της ειρήνης ανήκει στο Συμβούλιο Ασφαλείας σύμφωνα με το Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών να επιτρέψει τη χρήση βίας για τη διατήρηση ή την επαναφορά της ειρήνης. Οι δεσμεύσεις, οι οποίες προκύπτουν από τη Χάρτα των Ηνωμένων Εθνών είναι και εγγυήσεις για την ειρήνη, ασφάλεια και ελευθερία των εθνών.

(β) Κεντρικό σημείο της τοποθέτησής μας ήταν λοιπόν η σημασία του ΟΗΕ και του διεθνούς δικαίου. Σ' αυτή τη θέση συμπαρατάχθηκαν σχεδόν όλοι. Εγώ προχώρησα όμως ακόμη περισσότερο και είπα ότι αυτό το πρόταγμα δεν αρκεί από μόνο του. Χρειάζεται και μια ουσιαστική πολιτική συζήτηση μέσα στο ΝΑΤΟ, που να ερευνά και να φωτίζει τα ζητήματα, που να οδηγεί σε πραγματικές συλλογικές αποφάσεις με την ισότιμη συμμετοχή όλων. Η κοινή γραμμή

μπορεί να είναι μια ισχυρή γραμμή μόνο όταν προκύπτει μέσα από μια τέτοια επίπονη ολόπλευρη διαδικασία.

(γ) Πάγια θέση της Ελλάδας είναι ότι η ανάπτυξη, η ευημερία, η ειρήνη και η συνεργασία μεταξύ των λαών προάγεται μέσα από τη μεγαλύτερη δυνατή σύγκλιση των τρίτων χωρών προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και το ΝΑΤΟ. Τη θέση αυτή την είχαμε διατυπώσει στη Σύνοδο Κορυφής του 1997 στη Μαδρίτη, υποστηρίζοντας ιδιαίτερα την προοπτική ένταξης στο ΝΑΤΟ της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας. Επαναδιατυπώσαμε αυτή τη θέση για το σύνολο των χωρών των Βαλκανίων και για έναν επιπλέον λόγο: Δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι ο στόχος αυτός αποτελεί εθνικό στόχο όλων των κυβερνήσεων των φίλων γειτονικών μας χωρών, πράγμα που διαδηλώνουν με κάθε αφορμή.

(δ) Τονίσαμε συγχρόνως την ανάγκη του Μεσογειακού διαλόγου γιατί πιστεύουμε ότι μια ολοκληρωμένη πολιτική ασφάλειας για τη μείζονα περιοχή πρέπει να επεκταθεί και με τις χώρες του Νότου.

(ε) Αναδείξαμε την άμεση σχέση που έχει μια πολιτική ασφάλειας και άμυνας, με την αντιμετώπιση κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι λιγότερο αναπτυγμένες χώρες. Κι εδώ η ευθύνη δεν είναι μόνο του ΝΑΤΟ αλλά και των άλλων διεθνών οργανισμών της Ε.Ε., του ΟΗΕ. Και σ' αυτό το σημείο προτάξαμε την πρότασή μας για

την "Επόμενη μέρα στα Βαλκάνια", το σχέδιό μας για την ανάπτυξη, τη σταθερότητα και τη συνεργασία στην ευρύτερη περιοχή.

(στ) Η ελληνική κυβέρνηση έχει ενεργήσει τόσο στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ όσο και της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος των προσφύγων. Οι αποφάσεις τους είναι αποτέλεσμα και των δικών μας πρωτοβουλιών. Για μας θα πρέπει να επιδιωχθεί προπαντός η παραμονή των προσφύγων κοντά στη χώρα προέλευσής τους. Όλες οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΝΑΤΟ οφείλουν να συμβάλλουν ανάλογα με τις δυνάμεις και τις δυνατότητές τους.

Ήδη στέλνουμε, σε μεγάλο βαθμό, ανθρωπιστική βοήθεια στις γειτονικές χώρες, το ύψος της οποίας είναι το δεύτερο, σε σχέση με όλες τις υπόλοιπες χώρες. Όπως θα γνωρίζετε, Έλληνες βρίσκονται στις γειτονικές χώρες προκειμένου να προωθήσουν και να μοιράσουν αυτή την ανθρωπιστική βοήθεια σε όσους την έχουν ανάγκη. Η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα που πέτυχε να στείλει βοήθεια σε τρόφιμα και φάρμακα στο Κόσσοβο τόσο σε Κοσσοβάρους όσο και σε Σέρβους. Στους σχεδιασμούς μας έχουμε τη διενέργεια μιας διάσκεψης όλων των βαλκανικών χωρών για να συντονίσουμε αυτή την προσπάθεια.

Δίνουμε συγχρόνως ιδιαίτερη προσοχή στο θέμα της ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία, στην προστασία των περιουσιών των ομογενών μας. Η αλβανική ηγεσία μας έχει διαβεβαιώσει ότι δεν πρόκειται να θιγούν τα δικαιώματά της.

Τα πολιτικά συμπεράσματα από αυτό το τριήμερο, μπορούν να συνοψισθούν στα εξής:

Πρώτο: Η ειρήνη, η ασφάλεια, η ανάπτυξη και η συνεργασία δεν είναι ένα ζήτημα που αφορά μόνο τα 19 μέλη του ΝΑΤΟ κεκλεισμένων των θυρών, αλλά μια πολύ ευρύτερη πραγματικότητα που αγγίζει Μεσόγειο, Βαλκάνια και φτάνει μέχρι την Κεντρική Ασία.

Δεύτερο: Η ειρήνη δεν είναι ένα ζήτημα μόνο στρατιωτικών μηχανισμών, εξοπλισμών και αμυντική στρατηγικής, αλλά ένα ζήτημα όπου η πολιτική, η οικονομική ανάπτυξη και η ανθρωπιστική αλληλεγγύη παίζουν ιδιαίτερο ρόλο. Οι δραστηριότητες οποιονδήποτε οργανισμού ασφάλειας πρέπει να συνδυάζονται με τις δραστηριότητες άλλων οργανισμών όπως του ΟΗΕ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τρίτο: Αναγνωρίστηκε η σημασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαιτέρα η ανάγκη εφαρμογής και αναβάθμισης της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας σύμφωνα με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ. Αναδείχθηκε η ανάγκη για μια

ευρωπαϊκή ταυτότητα ασφάλειας και άμυνας. Δεν αμφισβητείται αλλά εξακολουθεί να αποτελεί ζητούμενο.

Τέταρτο: Επαναβεβαιώθηκε η προσήλωση στην αρχή της εθνικής κυριαρχίας και στο απαραβίαστο των ισχυόντων συνόρων.

Πέμπτο: Η απόφαση του ΝΑΤΟ στη Σύνοδο Κορυφής της Μαδρίτης τον Ιούλιο 1997 για περιορισμένη σε πρώτη φάση διεύρυνση, δεν ακύρωσε τις προσδοκίες των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης ούτε μείωσε τις προσπάθειές τους να συμπεριληφθούν σε επόμενη φάση διεύρυνσης και να ενταχθούν στη συμμαχία.

Όλες οι χώρες της περιοχής μας πιστεύουν ότι τα μεγάλα οικονομικά τους προβλήματα, η έντονη κοινωνική αστάθεια και οι κίνδυνοι συγκρούσεων στη βαλκανική, μπορούν να αντιμετωπισθούν με την ένταξή τους στις ευρωατλαντικές δομές, που θα διασφαλίζουν την ισότιμη συμμετοχή τους σε ένα ευρύτερο πολιτικό και οικονομικό γίγνεσθαι.

Θέλω να τονίσω κάτι ιδιαίτερα εύγλωττο και σημαντικό: Η Ευρωατλαντική Συνεργασία έχει εξελιχθεί σε μια ευρύτατη συνεργασία που αγκαλιάζει 44 χώρες. Δηλαδή 25 επιπλέον των 19 εταίρων, με μια συντριπτική παρουσία χωρών από τις πρώην δημοκρατίες της Σοβιετικής Ένωσης και του ευρύτερου

πρώην ανατολικού μπλοκ. Ποιός θα μπορούσε να το φαντασθεί πριν λίγα χρόνια;

Τέλος θέλω να επισημάνω ότι:

Η άποψη ότι στη Σύνοδο της Ουάσιγκτον αποφασίστηκε ένα νέο καταστατικό του ΝΑΤΟ, το οποίο τροποποιεί το προηγούμενο καταστατικό ή ένα νέο δόγμα, το οποίο καταργεί τις καταστατικές του αρχές δεν ανταποκρίνεται στα πράγματα. Τα καταστατικά κείμενα παραμένουν τα ίδια και εξακολουθούν να ισχύουν. Όποια δικαιώματα και υποχρεώσεις υπήρχαν πριν υπάρχουν και σήμερα.

Το ΝΑΤΟ είναι μια πραγματικότητα, μια καθοριστική δύναμη στις διεθνείς σχέσεις. Όσο ποτέ άλλοτε θέματα ασφάλειας και άμυνας της χώρας αλλά και κάθε χώρας συζητιόνται, αντιμετωπίζονται και λύνονται και σε αυτό το υπερεθνικό επίπεδο. Η συμμετοχή της Ελλάδας στο ΝΑΤΟ αποτελεί μια αναγκαιότητα. Γιατί έτσι μπορούν να προλαμβάνονται κίνδυνοι. Έτσι μπορούμε να διαδραματίζουμε ρόλο και να έχουμε μια πιο δυνατή θέση στη διεθνή σκακιέρα. Σ' αυτή τη σκακιέρα παίζει και η Τουρκία όπως έπαιξε και το τριήμερο αυτό των αποφάσεων στη Σύνοδο του ΝΑΤΟ. Με τη δικιά μας παρουσία καταφέραμε να επηρεάσουμε, να προσδιορίσουμε, να οριοθετήσουμε την πολιτική του Οργανισμού σε θέματα που μας αφορούσαν άμεσα. Διαφορετική και αρνητική θα ήταν η εξέλιξη αν είμασταν απόντες.

Κυρίες και Κύριοι,

Στην ερώτηση που έθεσε το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας προκαλώντας τη σημερινή συζήτηση, επικεντρώνει το σκεπτικό του μεταξύ άλλων, στο θέμα της Νέας Δομής του ΝΑΤΟ και στην ενεργοποίηση των στρατηγείων μεταξύ των οποίων και της Λάρισας.

Η Σύνοδος Κορυφής της Ουάσιγκτον δεν ασχολήθηκε με αυτό το θέμα.

Και τούτο γιατί στο πλαίσιο των διεξαγόμενων από το 1996 εργασιών και των σχετικών πολιτικών αποφάσεων του 1997 και του 1998, το Συμβούλιο του ΝΑΤΟ έλαβε την 1η Μαρτίου του 1999 την οριστική απόφαση ενεργοποίησης όλων ανεξαιρέτως των στρατηγείων του ΝΑΤΟ, περιλαμβανομένου και εκείνου της Λάρισας.

Με τη συμμετοχή μας στη Νέα Δομή επιτυγχάνουμε τους στρατηγικούς στόχους που εξ αρχής είχαμε θέσει :

- Η χώρα μας μετέχει ισότιμα για πρώτη φορά στο σύνολο των δραστηριοτήτων του Οργανισμού. Τούτο δεν σημαίνει ούτε υποχρεωτικότητα πολιτικών αποφάσεων και πρωτοβουλιών, ούτε στρατιωτικούς αυτοματισμούς. Σημαίνει, απλώς, δυνατότητα πλήρους αξιοποίησης του

Κυρίες και Κύριοι,

Στην ερώτηση που έθεσε το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας προκαλώντας τη σημερινή συζήτηση, επικεντρώνει το σκεπτικό του μεταξύ άλλων, στο θέμα της Νέας Δομής του ΝΑΤΟ και στην ενεργοποίηση των στρατηγείων μεταξύ των οποίων και της Λάρισας.

Η Σύνοδος Κορυφής της Ουάσιγκτον δεν ασχολήθηκε με αυτό το θέμα.

Και τούτο γιατί στο πλαίσιο των διεξαγόμενων απο το 1996 εργασιών και των σχετικών πολιτικών αποφάσεων του 1997 και του 1998 το Συμβούλιο του ΝΑΤΟ έλαβε την 1η Μαρτίου του 1999, την οριστική απόφαση ενεργοποίησης όλων ανεξαιρέτως των στρατηγείων του ΝΑΤΟ, περιλαμβανομένου και εκείνου της Λάρισας.

Με τη συμμετοχή μας στη Νέα Δομή επιτυγχάνουμε τους στρατηγικούς στόχους που εξ αρχής είχαμε θέσει:

- Η χώρα μας μετέχει ισότιμα για πρώτη φορά στο σύνολο των δραστηριοτήτων του Οργανισμού. Τούτο δεν σημαίνει ούτε υποχρεωτικότητα πολιτικών αποφάσεων και πρωτοβουλιών, ούτε στρατιωτικούς αυτοματισμούς. Σημαίνει, απλώς, δυνατότητα πλήρους αξιοποίησης του πολιτικο-στρατιωτικού βάρους της Ελλάδας σε μια διευρυνόμενη Ευρω-Ατλαντική Συμμαχία. ***Ιδιαίτερα πλεονεκτήματα αποκτά στα Βαλκάνια και στην περιοχή της Μαύρης Θάλασσας με τη συμμετοχή της στα προγράμματα PfP και Ευρωατλαντικό Συμβούλιο Συνεργασίας (EAPC).***
- Η συμμετοχή μας αυτή διανοίγει δυνατότητες για τη χώρα μας, τόσο στον παραδοσιακό τομέα της συλλογικής άμυνας, όσο και στον υπό διαμόρφωση τομέα της Ευρωπαϊκής Ταυτότητας Ασφάλειας και Άμυνας.

Επιπρόσθετα η συμμετοχή μας στην υπό διαμόρφωση αμυντική υπόσταση της ΔΕΕ θα βρει νέα στηρίγματα δεδομένου ότι θα υπάρξει διοικητική αλληλοκάλυψη (CJTF concept) στο 90% των περιπτώσεων που η ΔΕΕ θα κάνει χρήση ΝΑΤΟϊκών μέσων.

- ***Ένα θεμελιακό πλεονέκτημα είναι επίσης ότι ξεφεύγουμε οριστικά από την ισχύουσα σήμερα εις βάρος μας, συγκριτικά με την Τουρκία, διοικητική ανισοκατανομή. Συγκεκριμένα η Τουρκία σήμερα διαθέτει 3 ΝΑΤΟϊκές Διοικήσεις, εκ των οποίων η μια (LANDSOUTHEAST) είναι του 3ου επιπέδου Διοικήσεως και χρηματοδοτείται από το ΝΑΤΟ, ενώ η Ελλάδα μόνο μια (COMEDEAST) του 4ου επιπέδου, μη χρηματοδοτούμενη από το ΝΑΤΟ. Με τη νέα δομή και η Ελλάδα και η Τουρκία θα αποκτήσουν από μία ισότιμη ΝΑΤΟϊκή Διοίκηση (JSRC), 3ου επιπέδου Διοικήσεως, και οι δύο κοινής ΝΑΤΟϊκής χρηματοδοτήσεως. Είναι λοιπόν ευνόητο ότι με τις νέες διοικητικές ρυθμίσεις μπορούμε να υπερασπιστούμε αποτελεσματικότερα τα εθνικά μας συμφέροντα και να αντιμετωπίσουμε τις Τουρκικές εις βάρος μας επιδιώξεις.***
- Η συμμετοχή μας ήδη επέφερε την αποδέσμευση όλων των έργων κοινής υποδομής του ΝΑΤΟ, τα οποία επί χρόνια ήταν μπλοκαρισμένα λόγω αμοιβαίων εναντιώσεων Ελλάδος-Τουρκίας. Η αξία των έργων αυτών ανέρχεται για την Ελλάδα σε πολλά δισεκατομμύρια. Όμως η αξία τους δεν αποτιμάται μόνο σε αριθμούς, αλλά κυρίως σε γεωστρατηγικά για τη χώρα μας ωφελήματα.

είχαν και με την παλαιά δομή. Η συμμαχία δεν μπορεί να ασκήσει κυριαρχία εξ ονόματος των μελών της, ούτε έχει τέτοια εξουσιοδότηση. Η Συμμαχία εγγυάται απλώς, στο πλαίσιο της συλλογικής άμυνας, την ασφάλεια όλων των μελών της.

Όσον αφορά την άμυνα των χωρών-μελών, ρητά αναφέρεται στο κείμενο της Νέα Δομής του ΝΑΤΟ ότι τα κράτη, στο πλαίσιο της συλλογικής άμυνας, διατηρούν το δικαίωμα και το καθήκον να αναλαμβάνουν τα ίδια τις κυρίαρχες ευθύνες τους.

Κυρίες και Κύριοι,

Ο ελληνικό λαός αισθάνεται οργή, ανησυχία για τις πολεμικές επιχειρήσεις, τα θύματα, τις καταστροφές και την εκτεταμένη ανθρώπινη δυστυχία που απλώνεται σε ολόκληρη την περιοχή. Η κυβέρνηση συμμερίζεται τα αισθήματα αυτά. Τα εξέφρασε στις Συνόδους Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΝΑΤΟ. Γι' αυτό προχώρησε περισσότερο από κάθε άλλη κυβέρνηση σε επαφές, συνεννοήσεις, πρωτοβουλίες για τον τερματισμό των εχθροπραξιών, την επιστροφή των προσφύγων και την ειρήνευση της περιοχής.

Ορισμένα κόμματα καλλιεργούν στην ελληνική κοινή γνώμη την εντύπωση, ότι υπάρχουν εύκολες λύσεις για τον άμεσο τερματισμό της κρίσης από την Ελλάδα, τις οποίες δεν ακολουθεί η κυβέρνηση. Η καταγγελία της Ευρωπαϊκής

Ένωσης και του ΝΑΤΟ. Η αποχώρηση από τους οργανισμούς αυτούς και ιδίως από το ΝΑΤΟ. Μία αδέσμευτη πολιτική. Όλα αυτά υποστηρίζονται από την αντιπολίτευση με διαφορετικούς τονισμούς ή υπονοούνται. Όμως ένα είναι βέβαιο. Όλα αυτά είναι εύκολα λόγια για ψηφοθηρία και εντυπώσεις.

Κινήσεις, όπως τις εισηγούνται τα κόμματα της αντιπολίτευσης θα δημιουργούσαν θεαματικές εντυπώσεις για ελάχιστες ώρες. Θα δημιουργούσαν όμως στη χώρα μας μακροπρόθεσμα σοβαρότητα προβλήματα. Θα χειροτέρευαν τη διεθνή θέση της χώρας. Θα οδηγούσαν σε μεγάλους κινδύνους. Θα παρείχαν ανεπανάληπτες ευκαιρίες σε όσους βρίσκονται σε αντίθεση μαζί μας να προωθήσουν τα συμφέροντά τους σε βάρος μας. Η Ελλάδα χρειάζεται σταθερότητα και ασφάλεια στην περιοχή. Αυτό απαιτεί το εθνικό συμφέρον. Η Ελλάδα χρειάζεται ειρήνη για ν' αφιερώσει ο λαός τις προσπάθειές τους στην ανάπτυξη και στην ευημερία. Αυτό απαιτεί το εθνικό συμφέρον. Η Ελλάδα θα αναπτυχθεί εάν είναι παρούσα στην Ευρώπη και στα Βαλκάνια. Αυτή την παρουσία απαιτεί το εθνικό συμφέρον. Η θέση της Ελλάδας ενισχύεται με την αξιοπιστία της. Η αξιοπιστία μας προκύπτει, εάν εκφράζουμε σε κάθε κατεύθυνση την άποψή μας αναδεικνύουμε πειστικά το εθνικό μας συμφέρον και εργαζόμαστε για την ειρήνη. Αυτό κάνουμε. Την προσπάθεια για την ειρήνη την πραγματοποιούμε σήμερα με τη σημερινή μας πολιτική πιο αποτελεσματικά από ότι θα την

πραγματοποιούσαμε με οποιανδήποτε άλλη πολιτική. Είμαστε εκείνοι που έχουμε κινηθεί δραστικά για να σταματήσει ο θάνατος των αμάχων, η εθνική κάθαρση, η καταστροφή, ο πόλεμος. Η αξιοπιστία της χώρας και το κύρος της δεν θα προκύψουν από μια συστηματική πολιτική παρακώλυσης για να εισπράξουμε εφήμερα χειροκροτήματα.

Εμείς όσον αφορά το Κόσσοβο δηλώσαμε εξ αρχής ότι δεν συμμετέχουμε σε πολεμικές επιχειρήσεις. Γιατί αυτό δεν θα ανταποκρινόταν στα εθνικά μας συμφέροντα. Γιατί είμαστε γείτονες με τους λαούς της περιοχής. Έχουμε φιλικές σχέσεις και οφείλουμε να τις διατηρήσουμε. Γιατί δεν θεωρούμε ότι η πολεμική παρέμβαση μπορεί να οδηγήσει στη λύση του προβλήματος. Γιατί πιστεύουμε στις πολιτικές και διπλωματικές λύσεις. Εμείς έχουμε εκφράσει, όπως ήδη λεπτομερειακά ανέφερα, την αντίθεσή μας σε ότι οδηγεί σε θανάτους, εκδίωξη πληθυσμών, δυστυχία και καταστροφή.

Χαιρετίζουμε το φιλειρηνικό φρόνημα του ελληνικού λαού. Χαιρετίζουμε το αντιπολεμικό φρόνημα του ελληνικού λαού. Χαιρετίζουμε την ευαισθησία του σε θέματα ανεξαρτησίας και εθνικής κυριαρχίας. Αλλά και οι άλλοι λαοί με τους οποίους συνεργαζόμαστε σε πολλά θέματα που μας αφορούν έχουν απόψεις. Δεν πρέπει να ξεχνάμε, ότι οι πλειοψηφίες της κοινής γνώμης στις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν αντιτίθενται, την στρατιωτική παρέμβαση. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Οφείλουμε να τη λάβουμε υπ' όψη μας όταν

χαράζουμε πολιτική σ' ένα πλαίσιο συνεργασίας. Πιστεύω, ότι η στάση της χώρας και ανταποκρίνεται στις αξίες μας στις συλλογικές αντιδράσεις του ελληνικού λαού και στην ανάγκη αξιοπιστίας απέναντι στους άλλους λαούς με τους οποίους συνεργαζόμαστε.

Εμείς θα συνεχίσουμε και θα εντείνουμε τις προσπάθειές μας, ώστε να υπάρξει μία "συνέργια" θεσμών και ενεργειών που θα οδηγούν τόσο στην αποδοχή από τη Γιουγκοσλαβία της απόσυρσης των στρατευμάτων από το Κοσσυφοπέδιο, της ασφαλούς επιστροφής των προσφύγων στις εστίες τους και της ανάπτυξης ευρείας διεθνούς δύναμης με σαφή νομιμοποίηση, όσο και στην ταυτόχρονη κατάπαυση των πολεμικών ενεργειών.

Κλείνοντας θέλω να υπογραμμίσω την βασική πολιτική μας θέση. Καθοριστικό για μας είναι η προώθηση των αξιών μας, η προώθηση της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της κοινωνικής αλληλεγγύης, της συνεργασίας των λαών και προ παντός της ειρήνης. Καθοριστικό για μας είναι το συμφέρον της χώρας. Να προωθήσουμε την ισχυρή Ελλάδα. Με βάση αυτό το κριτήριο παίρνουμε τις αποφάσεις μας. Η Ελλάδα βγήκε από τη Σύνοδο του ΝΑΤΟ πιο ισχυρή γιατί αναγνωρίστηκαν και ο ιδιαίτερος ρόλος της στην κρίση του Κοσσυφοπεδίου και η συμβολή της για την ειρήνευση στην περιοχή. Αναγνωρίστηκε ο ρόλος μας, ενισχύθηκε η αξιοπιστία μας, το κύρος μας κι αυτή η επιτυχία δεν είναι επιτυχία της Κυβέρνησης αλλά

ολόκληρης της Ελλάδας. Η Ελλάδα μέσα στη δίνη που επικρατεί στα Βαλκάνια έδειξε, ότι έχει δικιά της άποψη, δικιά της φωνή. Ότι μπορεί να είναι παράγοντας ειρήνης. Ότι είναι ένα πόλος σταθερότητας. Ότι έχει δημιουργική προσφορά. Η Ελλάδα έδειξε και δείχνει ότι έχει δύναμη ψυχής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι

Όπως γνωρίζετε πριν δυο εβδομάδες ~~έγινε~~ συνήλθε η Σύνοδος Κορυφής του ΝΑΤΟ στην Ουάσινγκτον. ~~Στα πλαίσια του εορτασμού για τα 50 χρόνια λειτουργίας του,~~ είχε κύριο αντικείμενο ~~τον~~ της ήταν ο επαναπροσδιορισμός του ρόλου του ΝΑΤΟ στη νέα διεθνή πραγματικότητα. Τον σχεδιασμός ενός πλαισίου στρατηγικής και δράσεων στο ξεκίνημα του επόμενου αιώνα. Αντικείμενο υπήρξε συγχρόνως η εκτίμηση και οι προοπτικές διεξόδου ~~σχετικά με~~ των εξελίξεων στην κρίση στο Κόσσοβο ~~και την Γιουγκοσλαβία. Οι επιπτώσεις και οι κίνδυνοι που διαγράφονται για την ευρύτερη περιοχή. Η άμεση και επιτακτική ανάγκη για αποκατάσταση της ειρήνης, της σταθερότητας και της ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής.~~

1

Η επιδίωξή μας ήταν διπλή. *Πρώτον:* Να παρουσιάσουμε την ελληνική θέση για το πώς βλέπουμε εμείς ~~το~~ μέλλον του ΝΑΤΟ. *Δεύτερον:* Να προβάλουμε τη θέση μας για το πώς εκτιμούμε εμείς την κρίση στο Κοσσυφοπέδιο και τις μέχρι σήμερα προσπάθειες επίλυσής του, να αναδείξουμε την ιδιαίτερη θέση της Ελλάδας και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει. Να καταδείξουμε τη ~~δική μας προσέγγιση στο πρόβλημα και να επηρεάσουμε τις τελικές αποφάσεις στην κατεύθυνση αυτή.~~ άμεση και επιτακτική ανάγκη για την αποκατάσταση της ειρήνης, της σταθερότητας και της ανάπτυξης για την ευρύτερη περιοχή. Πετύχαμε και στα δύο ζητήματα. Να ~~μεταγγίσουμε~~ μεταφέρουμε τον έντονο προβληματισμό μας. Να πείσουμε για κρίσιμες πτυχές της πολιτικής μας και των προτεραιοτήτων μας ~~που αποτέλεσαν τον πυρήνα των παρεμβάσεών μας. Πετύχαμε έτσι να επηρεάσουμε τις τελικές αποφάσεις.~~

Σε ό,τι αφορά το Κόσσοβο: Αναδείξαμε τις αρνητικές επιπτώσεις που έχει η μέχρι σήμερα εξέλιξη στη Γιουγκοσλαβία και στην ευρύτερη περιοχή. Ότι οι πολεμικές επιχειρήσεις δεν κατάφεραν μέχρι στιγμής να αποτρέψουν την πολιτική της εθνικής κάθαρσης, αλλά οδήγησαν σε εκατοντάδες χιλιάδες πρόσφυγες. Επισημάναμε τον κίνδυνο της πολιτικής αποσταθεροποίησης από τον τεράστιο αριθμό προσφύγων. Την οικονομική αποσταθεροποίηση της Αλβανίας και των Σκοπίων. Τη συσπείρωση του σέρβικου λαού γύρω από τον Μιλόσεβιτς. Υπογραμμίσαμε το ανθρωπιστικό δράμα Σέρβων και Κοσσοβάρων, που η απόσταση κάνει πολλούς να μη μπορούν να συλλάβουν τις πραγματικές του διαστάσεις. Τονίσαμε ότι ο πόλεμος ανοίγει τραύματα και πληγές ανάμεσα στα έθνη. Ότι η καταστροφή και η απώλεια ανθρώπων οδηγούν σε μίση που καθιστούν αδύνατη την οικοδόμηση μιας νέας πραγματικότητας βιώσιμης ειρήνης και συνύπαρξης.

Ζ Εκφράσαμε την ~~ανάγκη~~ ~~μεγάλη~~ αγανάκτηση του λαού για τα ανθρώπινα δράματα

2

Τονίσαμε την ανάγκη για αμεση

~~Δείξαμε τον δικό μας δρόμο για τη~~ έξοδο από την κρίση, ~~τονίζοντας~~ υπογραμμίζουν την ανάγκη για ανάληψη πολιτικών πρωτοβουλιών και δράσεων. ~~Πρέπει να γνωρίζουμε~~ Αυτή η φή μας είναι ότι ~~ατομικές~~ μεμονωμένες πρωτοβουλίες ενός μόνο μπορούν να έχουν μόνο ~~μια~~ περιορισμένη εμβέλεια. Να προβληματίσουν, να δημιουργήσουν κλίμα, να κινητοποιήσουν. ~~Μόνος του κανείς δεν μπορεί ν' αλλάξει τον κόσμο~~. Χρειάζεται συλλογική προσπάθεια ~~και~~ Ι Ο ΙΙ προς αυτή την κατεύθυνση μιας κοινής αντιβαρής ψηφοφορίας παρακινήσαμε

Ι Ο Το αποδεικνύουν τα γεγονότα. Οι πρωτοβουλίες που βρίσκονται σήμερα σε εξέλιξη γίνονται σε συνεννόηση με τους πρωταγωνιστές από τη Ρωσία σε συνεργασία με τη Γερμανία, την Κανάδα και τη Σουηδία

του εταίρους μας, υποδείξαμε τον ΟΗΕ και τον ΟΑΣΕ. Υπογραμμίσαμε την ανάγκη ύπαρξης μιας ειρηνευτικής δύναμης που δε χρειάζεται αναγκαστικά να είναι δύναμη του ΝΑΤΟ. Τονίσαμε το ρόλο που πρέπει να παίξει το Συμβούλιο Ασφάλειας του ΟΗΕ. Επισημάναμε την ανάγκη διαμόρφωσης του νομικού και πολιτικού πλαισίου, ώστε να επιστρέψουν οι πρόσφυγες στο Κοσσυφοπέδιο και ταυτόχρονα να δρομολογηθεί η μεταβατική περίοδος για την ειρήνευση στην περιοχή. Ότι θα πρέπει να γίνει σεβαστό το θέμα της εθνικής κυριαρχίας και του απαραβίαστου των συνόρων. Ανέπτυξα ~~ολοκληρώνοντας το τρίπτυχο~~ της πρότασής μας για πολιτική λύση, για οικονομική ανασυγκρότηση των Βαλκανίων, για ανθρωπιστική βοήθεια, όπως τη είχαμε ανακοινώσει λίγες μέρες πριν της Σύνοδο Κορυφής. Δηλώσαμε τέλος απερίφραστα ότι η προσφυγή σε χερσαίες δυνάμεις θα είναι ένα μεγάλο λάθος. Τις απόψεις μου αυτές εξέθεσα και στην κατ' ιδίαν συνάντηση που είχα με τον Πρόεδρο Κλίντον, καθώς και στη συνάντηση που είχα με το Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ κύριο Κόφι Αννάν. Η μεγάλη πλειοψηφία των εταίρων ~~διατύπωσε~~ την άποψη ότι πρέπει να προχωρήσουμε πιο αποφασιστικά στην γραμμή που έχει χαραχτεί, για να ~~επιταχύνουμε τους~~ επιδιωκόμενους στόχους.

Το αποτέλεσμα αυτών των συζητήσεων και ~~διαβουλεύσεων~~ ήταν ότι ~~ο κ. Σολάνα~~ στην καταληκτική σύνοψη των εργασιών ανέφερε ρητά ότι θα πρέπει να ληφθούν πολιτικές

πρωτοβουλίες, ότι λύση δεν μπορεί να προέλθει μόνο από τη στρατιωτική επέμβαση κι ότι χρειάζονται πολιτικά μέσα. Το κείμενο του κοινού ανακοινωθέντος για το Κόσσοβο είναι ένα ισορροπημένο κείμενο που ενσωμάτωσε τα κύρια σημεία των θέσεών μας. Θεωρώ σημαντικό ότι παρά την διαφοροποιημένη θέση μας η Ελλάδα δεν απομονώθηκε. Ο πολιτικός μας λόγος και τα επιχειρήματά μας κατάφεραν να προβληματίσουν, να επηρεάσουν, να γίνουν σεβαστά ακόμη κι από αυτούς που διαφωνούν. Υπάρχει κατανόηση για τα ειδικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα λόγω της γειτνίασής της με την κρίσιμη περιοχή. Για την ευαισθησία που έχει ο λαός μας σε κάθε μορφής παρέμβαση. Υπάρχει αποδοχή του γεγονότος ότι η Ελλάδα έχει μία διπλή ταυτότητα: είναι και μέλος του ΝΑΤΟ και χώρα των Βαλκανίων, που πρέπει να λαμβάνει υπόψη της την αυξημένη ανάγκη για φιλικές σχέσεις και συνεργασία με τις χώρες της περιοχής. Έτσι το κλίμα απέναντι στην Ελλάδα ήταν και παρέμεινε ιδιαίτερα φιλικό.

ορισμένα

παρεμπιπτόντως

Υπήρξε και ιδιαίτερη αναγνώριση για την ανθρωπιστική προσπάθεια που κατέβαλε η Ελλάδα. Ο φόρος της σ' αυτό το θέμα αναδείχθηκε.

Σε ότι αφορά το δεύτερο ζήτημα της Συνόδου, τον αυριανό ρόλο του ΝΑΤΟ. Αντικείμενο της συζήτησης απετέλεσαν και εξής θέματα. *Πρώτον:* Η υιοθέτηση της νέας στρατηγικής αντίληψης του ΝΑΤΟ, που συμπεριελάμβανε ως ειδικότερα θέματα το νέο ρόλο και τις νέες αποστολές του ΝΑΤΟ, τον καθορισμό του εντολέα διεθνούς οργανισμού για την ανάληψη ειρηνευτικών αποστολών, τη στάση της συμμαχίας για τα

Γ° Αναφέρεται ο ρόλος του Συμβουλίου Ασφαλείας, η δημιουργική συνεργασία με τη Ρωσία, η ανάγκη διατήρησης των σημερινών συνόρων, η ωροστασία της ανεξαρτησίας και εδαφικής ακεραιότητας όλων των χωρών και ειδικά η ανάγκη ενός σχεδίου για την αβαρυμοτήτη στη περιοχή

4

πυρηνικά όπλα, τη συνεργασία με τη Ρωσία. *Δεύτερο:* ~~την~~ πρωτοβουλία για τις νέες αμυντικές δυνατότητες. *Τρίτο:* ~~την~~ πρωτοβουλία για την αποτροπή κινδύνων από τη διασπορά όπλων μαζικής καταστροφής. *Τέταρτο:* ~~την~~ ενίσχυση της ευρωπαϊκής ταυτότητας, ασφάλειας και άμυνας. *Πέμπτο:* ~~τη~~ διεύρυνση του ΝΑΤΟ. *Έκτο:* την ενίσχυση των σχέσεων συνεργασίας.

Κυρίες και Κύριοι συνάδελφοι,

Η ~~μεγάλη αυτή~~ αναθεώρηση του ρόλου του ΝΑΤΟ ~~και των αντιλήψεων που το διαπνέουν~~, είναι αποτέλεσμα των μεγάλων ανακατατάξεων που ζήσαμε τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα μετά την κατάρρευση του διπολισμού. Το ΝΑΤΟ υπήρχε με κύριο σκοπό να αντιμετωπίζει έναν συγκεκριμένο αντίπαλο. Ο αντίπαλος αυτός δεν υπάρχει πια. Αυτό ωστόσο δεν σημαίνει ότι εξέλειπαν οι κίνδυνοι και οι απειλές για την ειρήνη, τη σταθερότητα και την ασφάλεια. Υπάρχουν σήμερα ~~πολύ περισσότερες~~ περιφερειακές και τοπικές αντιθέσεις ~~που~~ αναδείχθηκαν μετά την κατάρρευση του διπολισμού ή την ανατροπή εμπεδωμένων ισορροπιών για δεκαετίες. Νέες εστίες κρίσεων αναφύονται άτακτα. Ιδιαίτερα σε κοινωνίες όπου για ιστορικούς ή άλλους λόγους ο σεβασμός των αρχών της διεθνούς κοινότητας δεν έχει πρωτεύουσα σημασία. Ιδιαίτερα από πολιτικές δυνάμεις ~~που~~ η ειρηνική συνύπαρξη, η προσφυγή σε ειρηνικούς τρόπους επίλυσης διαφορών, ο

Εμείς αναγνωρίζουμε τη σημασία των οργανισμών για τη συλλογική περιφερειακή ασφάλεια. Γι' αυτό αμφότερα συμμετέχουμε στο ΝΑΤΟ. Θεωρούμε ότι η Συμμαχία συμβάλει στην ευρωπαϊκή ασφάλεια και στην περιφερειακή σταθερότητα. Όμως δεν επιθυμούμε και δεν θεωρούμε σωστό το ΝΑΤΟ να μετατραπεί, σε μία παγκόσμια οργάνωση ασφάλειας ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~παγκοσμιότητας~~ σε μεγάλο βαθμό διακές της αρχές ανεξαρτησίας και εύνοιας που έχουν καθιερωθεί στα Ηνωμένα Έθνη. Αυτό σημαίνει ότι για μας δεν μπορεί να επιβεβαιώνει σιωπή το επιθυμεί. Γι' αυτό και

σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεν αποτελούν προτάγματα της ιδεολογίας τους και της πρακτικής τους. Δίπλα σ' αυτή την αβεβαιότητα το φάσμα και η απειλή της διασποράς όπλων μαζικής καταστροφής αναδεικνύονται όλο και πιο έντονα, όλο και πιο ανησυχητικά. Η ανάγκη ~~διαχείρισης~~ αντιμετώπισης κρίσεων και διενέργειας ειρηνευτικών και ανθρωπιστικών αποστολών διαγράφεται έτσι ~~όλο και πιο~~ ως ένα κεντρικό θέμα ~~έντονη~~ στη σύγχρονη ατζέντα για την ειρήνη, την ασφάλεια, τη σταθερότητα και τη συνεργασία.

Ποια ήταν τα κυριότερα σημεία των θέσεών μας:

Εμείς τονίσαμε-

(α) Τ~~ο ερώτημα που βάλαμε εμείς~~ θέσαμε το ερώτημα στη Σύνοδο για τις νέες αυτές αποστολές ~~ήταν~~ ποια είναι η νομιμοποιητική τους βάση. Ποιος αποφασίζει ότι θα πρέπει να αναληφθεί μια αποστολή και ότι αυτή η αποστολή πρέπει να μπορεί να πραγματοποιηθεί με τη αποδοχή όλων. Είπα απερίφραστα ότι το ΝΑΤΟ πρέπει να πείθει ότι έχει δίκιο. Πρέπει να έχει μια νομιμοποίηση υπεράνω κάθε αμφιβολίας. ~~Και πώς μπορεί να γίνει αυτό; Η απάντηση είναι απλή. Θα πρέπει να~~ Αυτό μπορεί να γίνει μόνο εάν ακολουθηθούν οι κανόνες του διεθνούς δικαίου, οι κανόνες του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Το διεθνές δίκαιο είναι το προαπαιτούμενο της αξιοπιστίας μας για κάθε δράση. ~~Κι αυτό ισχύει τόσο απέναντι στη διεθνή κοινότητα όσο και απέναντι στην Ευρωατλαντική Συμμαχία~~. Αν δεν υπάρξει αυτό το προαπαιτούμενο, τότε ανοίγουμε το δρόμο

6

Ο Ο.Ο.Υ. αφορά κοινού στην διατήρηση της ειρήνης αυτήκει στο Συμβούλιο Ασφαλείας σύμφωνα με το Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών να εκτιμήσει τη χρήση βίας για τη διατήρηση ή την εκαναφορά της ειρήνης. Οι δεσμεύσεις, οι οποίες προκύπτουν από τη Χάρτα των Ηνωμένων Εθνών είναι και εγγυήσεις για την ειρήνη, ασφάλεια και ελευθερία των εθνών.

σε οιονδήποτε τρίτο να αναλαμβάνει όποια πρωτοβουλία εκείνος κρίνει αυθαίρετα. Κι αυθαίρετες πρωτοβουλίες δεν πρέπει πια να υπάρχουν.

(β) Κεντρικό σημείο της τοποθέτησής μας ήταν ~~η~~ ζοιωόν σημασία του ΟΗΕ και του διεθνούς δικαίου ~~και~~ ~~σ'~~ αυτή τη θέση συμπαρατάχθηκαν σχεδόν όλοι. Εγώ προχώρησα όμως ακόμη περισσότερο και είπα ότι αυτό το πρόταγμα δεν αρκεί από μόνο του. Χρειάζεται και μια ουσιαστική πολιτική συζήτηση μέσα στο ΝΑΤΟ, που να ερευνά και να φωτίζει τα ζητήματα ~~πολύπλευρα~~, που να οδηγεί σε πραγματικές συλλογικές αποφάσεις με την ισότιμη συμμετοχή όλων. Η κοινή γραμμή μπορεί να είναι μια ισχυρή γραμμή μόνο όταν προκύπτει μέσα από μια τέτοια επίπονη ολόπλευρη διαδικασία.

(γ) Πάγια θέση της Ελλάδας είναι ότι η ανάπτυξη, η ευημερία, η ειρήνη και η συνεργασία μεταξύ των λαών προάγεται μέσα από τη μεγαλύτερη δυνατή σύγκλιση των τρίτων χωρών προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και το ΝΑΤΟ. Τη θέση αυτή την είχαμε διατυπώσει στη Σύνοδο Κορυφής του 1997 στη Μαδρίτη, υποστηρίζοντας ιδιαίτερα την προοπτική ένταξης στο ΝΑΤΟ της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας. Επαναδιατυπώσαμε αυτή τη θέση για το σύνολο των χωρών των Βαλκανίων και για έναν επιπλέον λόγο: Δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι ο στόχος αυτός αποτελεί εθνικό στόχο όλων

7

των κυβερνήσεων των φίλων γειτονικών μας χωρών, πράγμα που διαδηλώνουν με κάθε αφορμή.

(δ) Τονίσαμε συγχρόνως την ανάγκη του Μεσογειακού διαλόγου γιατί πιστεύουμε ότι μια ολοκληρωμένη πολιτική ασφάλειας για τη μείζονα περιοχή πρέπει να επεκταθεί και με τις χώρες του Νότου.

(ε) Αναδείξαμε την άμεση σχέση που έχει μια πολιτική ασφάλειας και άμυνας, με την αντιμετώπιση κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι λιγότερο αναπτυγμένες χώρες. Κι εδώ η ευθύνη δεν είναι μόνο του ΝΑΤΟ αλλά και των άλλων διεθνών οργανισμών της Ε.Ε., του ΟΗΕ. Και σ' αυτό το σημείο προτάξαμε την πρότασή μας για την "Επόμενη μέρα στα Βαλκάνια", το σχέδιό μας για την ανάπτυξη, τη σταθερότητα και τη συνεργασία στην ευρύτερη περιοχή.

(στ) Η ελληνική κυβέρνηση έχει ενεργήσει τόσο στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ όσο και της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος των προσφύγων. Οι αποφάσεις τους είναι αποτέλεσμα και των δικών μας πρωτοβουλιών. Για μας θα πρέπει να επιδιωχθεί προπαντός η παραμονή των προσφύγων κοντά στη χώρα προέλευσής τους. Όλες οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

8

και του ΝΑΤΟ οφείλουν να συμβάλλουν ανάλογα με τις δυνάμεις και τις δυνατότητές τους.

Ήδη στέλνουμε, σε μεγάλο βαθμό, ανθρωπιστική βοήθεια στις γειτονικές χώρες, το ύψος της οποίας είναι το δεύτερο, σε σχέση με όλες τις υπόλοιπες χώρες. Όπως θα γνωρίζετε, Έλληνες βρίσκονται στις γειτονικές χώρες προκειμένου να προωθήσουν και να μοιράσουν αυτή την ανθρωπιστική βοήθεια σε όσους την έχουν ανάγκη. Στους σχεδιασμούς μας έχουμε τη διενέργεια μιας διάσκεψης όλων των βαλκανικών χωρών για να συντονίσουμε αυτή την προσπάθεια.

Η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα που κατάφερε να στείλει βοήθεια σε τρόφιμα και φάρμακα και στο Κοσσυφοπέδιο σε Κοσσυβάρους και σε Σέρβους

Δίνουμε συγχρόνως ιδιαίτερη προσοχή στο θέμα της ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία, στην προστασία των περιουσιών των ομογενών μας. Η αλβανική ηγεσία μας έχει διαβεβαιώσει ότι δεν πρόκειται να θιγούν τα δικαιώματά της.

~~**(ζ) *(Δεν γνωρίζω, επειδή δεν ήμουν σε όλα παρών αν θέσαμε το θέμα της Ευρωπαϊκής Ταυτότητας, Ασφάλειας και Άμυνας)***~~

9

Τα πολιτικά συμπεράσματα από αυτό το τριήμερο, ~~όπου μπορούσε κανείς να δει ανάγλυφα~~ τη σύγχρονη πραγματικότητα, τους κινδύνους και τις απειλές, τις προκλήσεις, τις δυνατότητες επιρροής, τις προοπτικές

~~ασφάλειας, ειρήνης και προόδου~~ μπορούν να συνοψισθούν στα εξής:

Πρώτο: ~~Κοινή διαπίστωση όλων ήταν~~ ότι η ειρήνη, η ασφάλεια, η ανάπτυξη και η συνεργασία δεν είναι ένα ζήτημα που αφορά ~~τους 19 εταίρους~~ μόνο τα 19 μέλη του ΝΑΤΟ κεκλεισμένων των θυρών, αλλά μια πολύ ευρύτερη πραγματικότητα που αγγίζει Μεσόγειο, Βαλκάνια και φτάνει μέχρι την Κεντρική Ασία.

Δεύτερο: Η ειρήνη Δεν είναι ~~αναγκάνως~~ μόνο ένα ζήτημα στρατιωτικών μηχανισμών, εξοπλισμών και αμυντική στρατηγικής, αλλά ένα ζήτημα ~~με εξίσου δυνατές παραμέτρους της πολιτική και τις αξίες μας, την οικονομική στήριξη, την άμεση ανθρωπιστική βοήθεια και αλληλεγγύη~~. όπως η πολιτική, η οικονομική ανάπτυξη και η ανθρωπιστική αλληλεγγύη παίζουν ιδιαίτερο ρόλο. Οι δραστηριότητες μπορούν να συνυφαίνονται με τις δραστηριότητες άλλων οργανισμών

Τρίτο: Αναγνωρίστηκε η ~~ιδιαίτερη~~ σημασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαιτέρα η ανάγκη εφαρμογής και αναβάθμισης της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας σύμφωνα με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ. Αναδείχθηκε η ανάγκη για μια ευρωπαϊκή ταυτότητα ασφάλειας και άμυνας ~~που~~ Δεν αφορά μόνο τα ΝΑΤΟ αλλά εξακολουθεί να αποτελεί ζητούμενο. όπως του ΟΗΕ και της ΕΕ.

10

Τέταρτο: Επαναβεβαιώθηκε η προσήλωση στην αρχή της εθνικής κυριαρχίας και στο απαραβίαστο των ισχυόντων συνόρων

Πέμπτο: Η απόφαση του ΝΑΤΟ στη Σύνοδο Κορυφής της Μαδρίτης τον Ιούλιο 1997 για περιορισμένη νεωτερική φάση

διεύρυνση, δεν ακύρωσε τις προσδοκίες των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης ούτε μείωσε τις προσπάθειές τους να συμπεριληφθούν σε επόμενη φάση διεύρυνσης και να ενταχθούν στη συμμαχία.

Όλες οι χώρες της περιοχής μας ~~αντιλαμβάνονται~~ πιστεύουν ότι τα μεγάλα οικονομικά τους προβλήματα, η έντονη κοινωνική αστάθεια και οι κίνδυνοι συγκρούσεων στη βαλκανική, μπορούν να αντιμετωπισθούν με την ένταξή τους στις ευρωατλαντικές δομές, που θα διασφαλίζουν την ισότιμη συμμετοχή τους σε ένα ευρύτερο πολιτικό και οικονομικό γίγνεσθαι.

Θέλω να ~~επισημάνω~~ τονίσω κάτι ιδιαίτερα εύγλωττο και σημαντικό: Η Ευρωατλαντική Συνεργασία έχει εξελιχθεί σε μια ευρύτατη συνεργασία που αγκαλιάζει 44 χώρες. Δηλαδή 25 επιπλέον των 19 εταίρων, με μια συντριπτική παρουσία χωρών από τις πρώην δημοκρατίες της Σοβιετικής Ένωσης και του ευρύτερου πρώην ανατολικού μπλοκ. Ήταν για όλους μας εντυπωσιακό στο γεύμα που παρετέθει με τις χώρες αυτές ότι ανάμεσα μας ήταν 5 πρώην μέλη του πολιτικού γραφείου του Κομμουνιστικού Κόμματος της Σοβιετικής Ένωσης. Ποιος θα μπορούσε να το φαντασθεί πριν λίγα χρόνια;

Τέμπο θέλω να επισημάνω ότι η απόφαση στη Σύνοδο της Ουάσιγκτον αποφασίστηκε ένα νέο καταστατικό του ΝΑΤΟ, το οποίο τροποποιεί το προηγούμενο καταστατικό η ένα νέο δόγμα, το οποίο θα καταργεί τις καταστατικές του αρχές δεν αυτοαποκρίνεται στα πράγματα. Τα ~~κείμενα~~ καταστατικά κείμενα παραμένουν τα ίδια και εξακολουθούν να ισχύουν. Οποιες διεκδικήσεις υποχρεώσεις υπάρχουν υπάρχουν και σήμερα.

Πέμπτο: Είναι όσο ποτέ άλλοτε επιβεβλημένη η συμμετοχή μας στο ΝΑΤΟ, όπως και η διαρκής παρουσία μας, η αταλάντευτη με σθένος διατύπωση των θέσεών μας. Όχι μόνο γιατί το ΝΑΤΟ είναι μια πραγματικότητα, μια πρωταγωνιστική καθοριστικά δύναμη στις διεθνείς σχέσεις, αλλά γιατί όσο ποτέ άλλοτε θέματα ασφάλειας και άμυνας της χώρας συζητιόνται, αντιμετωπίζονται και λύνονται σε υπερεθνικό επίπεδο. Γιατί κυρίως έτσι μπορούν να προλαμβάνονται. Γιατί η μεγάλη δύναμη αποτροπής διασφαλίζεται με τη συμμετοχή μας. Η συμμετοχή μας στο ΝΑΤΟ είναι αναγκαία για να μπορούμε να διαδραματίζουμε ρόλο και να έχουμε μια πιο δυνατή θέση στη διεθνή σκακιέρα. Σ' αυτή τη σκακιέρα παίζει και η Τουρκία όπως έπαιξε και το τριήμερο αυτό των αποφάσεων στη Σύνοδο του ΝΑΤΟ. Με τη δικιά μας παρουσία καταφέραμε να επηρεάσουμε, να προσδιορίσουμε, να οριοθετήσουμε Αλίμονό μας αν είμασταν απόντες.

Είναι αξιοσημείωτο ότι τη στιγμή που το Κ.Κ.Ε. διατυπώνει ανησυχίες για την ειρήνη στην περιοχή από τις προοπτικές του νέου ΝΑΤΟ, όλα ανεξαιρέτως τα κράτη της περιοχής αντιμετωπίζουν το νέο αυτό ΝΑΤΟ ως τη μείζονα προοπτική κατοχύρωσης της εθνικής τους ασφάλειας και ως τον κατεξοχήν σταθεροποιητικό παράγοντα στο χώρο τους.

Η απόφαση του ΝΑΤΟ στη Σύνοδο Κορυφής της Μαδρίτης τον Ιούλιο 1997, για περιορισμένη σε πρώτη φάση

- Ευρωπαϊκή Ταυτότητα Ασφάλειας και Άμυνας. Τι ενδιέφερε αυτό τι ενδιαφέρει εμείς. Τι συμφωνήθηκε. Αγγλογαλλικό δόγμα. Δικιά μας θέση.
- Υπάρχει "Συμφωνία της Μαδρίτης" για την Ευρωπαϊκή — Το νομικό εφοδιάστηκε, αυτό μια φορά αντιμετωπίστηκε από Σύνταγμα (εθνική κυριαρχία η χρειάζονται εμείς οι Βουλή)

Κυρίες και Κύριοι,

Στην ερώτηση που έθεσε το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας προκαλώντας τη σημερινή συζήτηση, επικεντρώνει το σκεπτικό του μεταξύ άλλων, στο θέμα της Νέας Δομής του ΝΑΤΟ και στην ενεργοποίηση των στρατηγείων μεταξύ των οποίων και της Λάρισας. ~~Θέλω να ξεκινήσω από αυτό.~~

~~Καταρχήν να σας ενημερώσω~~ ότι η Σύνοδος Κορυφής της Ουάσιγκτον δεν ασχολήθηκε με αυτό το θέμα.

Και τούτο γιατί στο πλαίσιο των διεξαγόμενων από το 1996 εργασιών και των σχετικών πολιτικών αποφάσεων του 1997 και του 1998, το Συμβούλιο του ΝΑΤΟ έλαβε την 1η Μαρτίου του 1999 την οριστική απόφαση ενεργοποίησης όλων ανεξαιρέτως των στρατηγείων του ΝΑΤΟ, περιλαμβανομένου και εκείνου της Λάρισας.

Με τη συμμετοχή μας στη Νέα Δομή επιτυγχάνουμε τους στρατηγικούς στόχους που εξ αρχής είχαμε θέσει :

- Η χώρα μας μετέχει ισότιμα για πρώτη φορά στο σύνολο των δραστηριοτήτων του ~~συμμαχικού~~ Οργανισμού γίγνεσθαι. Τούτο δεν σημαίνει ούτε υποχρεωτικότητα πολιτικών αποφάσεων και πρωτοβουλιών, ούτε στρατιωτικούς αυτοματισμούς. Σημαίνει, απλώς, δυνατότητα πλήρους αξιοποίησης του

πολιτικο-στρατιωτικού βάρους της Ελλάδας σε μια διευρυνόμενη Ευρω-Ατλαντική Συμμαχία.

Το ερώτημα πάει: Μπορεί να υφαίρνει το ΝΑΤΟ αυτομάτως χωρίς εμάς; Ο χωχειρποιαμός ε΄ιναι κοι του Αιγαίου μπορεί τουρκικός;

- Η συμμετοχή μας αυτή διανοίγει δυνατότητες για τη χώρα μας, τόσο στον παραδοσιακό τομέα της συλλογικής άμυνας, όσο και στον υπό διαμόρφωση τομέα της Ευρωπαϊκής Ταυτότητας Ασφάλειας και Άμυνας. Οι Ένοπλες Δυνάμεις της χώρας θα έχουν τη δυνατότητα ~~εξοικείωσης και πλήρους εκμετάλλευσης των νέων αντιλήψεων και επιχειρησιακών τακτικών~~ συμμετοχής, εφ' όσον θα δεμπόσουμε στις νέες δραστηριότητες που βρίσκονται υπό ανάπτυξη.

- Η συμμετοχή μας ήδη επέφερε την αποδέσμευση όλων των έργων κοινής υποδομής του ΝΑΤΟ, τα οποία επί χρόνια ήταν μπλοκαρισμένα λόγω αμοιβαίων εναντιώσεων Ελλάδος-Τουρκίας. Η αξία των έργων αυτών ανέρχεται για την Ελλάδα σε πολλά δισεκατομμύρια. Όμως η αξία τους δεν αποτιμάται μόνο σε αριθμούς, αλλά κυρίως σε γεωστρατηγικά για τη χώρα μας ωφελήματα.

13

- Η εξωτερική πολιτική της Ελλάδας, με τη συμμετοχή μας στη Νέα Δομή αποκτά κρίσιμης σημασίας εργαλείο. Όσο κρίσιμη είναι και η άσκηση ουσιαστικής πολιτικής στον ευρύτερο γεωγραφικό μας χώρο όπου όλα τα κράτη του είναι μέλη του Ευρω-Ατλαντικού Συμβουλίου Συνεργασίας του ΝΑΤΟ.

Παράδειγμα

- Η ένταξή μας στη Νέα Δομή δίνει σημαντικά στηρίγματα στο ρόλο της Ελλάδος στην ευρωπαϊκή άμυνα και στη ΔΕΕ που δραστηριοποιείται πρωτίστως με νατοϊκά στρατιωτικά μέσα.

Συμπερασματικά: Η αποκατάσταση της πολιτικο-στρατιωτικής ανισορροπίας που ήταν μέχρι πρότινος σε βάρος μας μέσα στο ΝΑΤΟ και η ισότιμη συμμετοχή μας αποκλείουν εφεξής την εκμετάλλευση της απουσίας μας για μονοπώληση από άλλους, ρόλων και ωφελημάτων.

Θέλω να επαναλάβω: Τα θέματα της εθνικής κυριαρχίας δεν έχουν καμία σχέση ~~ούτε~~ με τη Νέα Δομή του ΝΑΤΟ – όπως δεν είχαν και με την παλαιά δομή – ~~ούτε και με τη συμμαχία~~. Η συμμαχία δεν ~~έχει, εξ ορισμού, αντικείμενο~~ μπορεί να ασκήσει κυριαρχία εξ ονόματος των μελών της, ούτε ~~και~~ έχει τέτοια εξουσιοδότηση. Η Συμμαχία εγγυάται απλώς, στο πλαίσιο της συλλογικής άμυνας, την ασφάλεια όλων των μελών της.

Όσον αφορά την άμυνα των χωρών-μελών, ρητά αναφέρεται στο κείμενο της Νέα Δομής του ΝΑΤΟ ότι τα κράτη, στο πλαίσιο της συλλογικής άμυνας, διατηρούν το δικαίωμα και το καθήκον να αναλαμβάνουν τα ίδια τις κυρίαρχες ευθύνες τους.

Κυρίες και Κύριοι,

Κυρίες και Κύριοι

Ο ελληνικός λαός αισθάνεται οργή, θυμηδία για τις πολεμικές επιχειρήσεις, τα θύματα, τις καταστροφές και την ελεεινή ανθρώπινη δυστυχία που απλώνεται σε έδαφος της περιοχής. Η κυβέρνηση ταυτίζεται με αισθήματα αυτά. Τα εξέφρασε ~~τόσο~~ στις Συνόδους Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης ~~και~~ και του ΝΑΤΟ. Γι' αυτό ~~συνέβαλε~~ περισσότερο από κάθε άλλη κυβέρνηση ~~με εξαίρεση~~ σε επαφές, συνεννοήσεις, πρωτοβουλίες για τον τερματισμό των εχθροπραξιών, την επιστροφή των πρόσφυγων και την ειρήνευση της περιοχής.

~~Θέματα~~ Ορισμένα πράγματα παραμένουν στην ελληνική κοινή γνώμη την εντύπωση, ότι υπάρχουν εύκολες λύσεις, τις οποίες δεν αποδεχόμαστε κυβέρνηση. Η καταγγελία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΝΑΤΟ. Η αποχώρηση από τους οργανισμούς αυτούς και ιδίως από το ΝΑΤΟ. Μια ανέφικτη πολιτική. Θα αυτά υποστηρίζονται από την αντιπολίτευση με διαφορετικούς τονισμούς ~~με μεγαλύτερο θέρμη~~, η υπόσχονται. Όμως ένα είναι βέβαιο. Θα αυτά είναι εύκολα λόγια για φιλοθηρία και εντυπώσεις.

Θέλω τον τερματισμό
τη κοίτη από την Σεβάδα

~~Ελλάδα χρειάζεται σταθερότητα και ασφάλεια στην~~ Θεαματικές κινήσεις, σκοπός τις οποίες τα κόμματα της αντιπολίτευσης θα δημιουργούσαν θεαματικές ενυπνιώσεις για εφήμερες ώρες. Θα δημιουργούσαν όμως στη χώρα μας μακροχρόνιο δέσμα σοβαρότατα προβλήματα. Θα χειροτέρευαν τη διεθνή θέση της χώρας. Θα δημιουργούσαν σε μεγάλους κινδύνους. Θα παρείχαν ανεπιφύλακτες ευκαιρίες σε όσους βρίσκονται σε αντίθεση μαζί μας και προωθήσουν τα συμφέροντά τους σε βάρος μας. Η Ελλάδα χρειάζεται σταθερότητα και ασφάλεια στην πειθαρχία. Αυτό σίγουρα εξασφαλίζει το εθνικό συμφέρον. ~~Ο πειθαρχημένος λαός σίγουρα~~ Η Ελλάδα χρειάζεται ειρήνη για ν' αφιερώνει τις προσοχές του στην ανάπτυξη και στην ευημερία. ~~Η ειρήνη το βάρος τους εγγυ~~ Αυτό σίγουρα εξασφαλίζει το εθνικό συμφέρον. Η Ελλάδα θα ~~σταθεί~~ πιο ισχυρή εάν είναι παρούσα στην Ευρώπη και στα Βαλκάνια. Αυτή τη στιγμή σίγουρα εξασφαλίζει το εθνικό συμφέρον. ~~Ευρωπαϊκή ενωμένη χώρα. Θα μπορούμε χωρίς να ενοχοποιούμαστε σε μια ~~ χωρίς ~~ κινδύνους ~~ ~~ σωστή αφροσύνη σίγουρα εξασφαλίζει η σοφία, ότι μαζί χαρίζουμε μόνο προχωρήσουμε μπορούμε ~~ σε ανεμέτρητα ~~ ~~ ~~ αρνητικές ~~ ~~ ~~ Ευρωπαϊκή ~~ ~~ ~~

18

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ο Λαός μας δεν πρόσωπα θέλει για τον εφιάλτη του πραγματοποιούμε σήμερα στη σημερινή μας πολιτική από πρακτικά θέματα πάνω σε αυτόν τον πραγματοποιούμε με δυνάμεις πολιτικές εθνικό μας συμφέρον και ~~όχι με μια συστηματική πολιτική προσανατολισμού σε~~ εργαζόμαστε για την ειρήνη. Η αξιοπιστία της χώρας και τα κύρος της δεν θα πρόκυψαν από μια συστηματική πολιτική παρακαμψίας για να εισπράξουμε εφήμερα χειροκροτήματα ~~από ένα τμήμα της κοινής γνώμης~~ που αφορά τα κόστη

Ειλικρινά σας λέω εξ αρχής ότι δεν συμμετέχουμε σε πολεμικές επιχειρήσεις. Γιατί αυτό δεν ανταποκρινόταν στα εθνικά μας συμφέροντα. Γιατί είμαστε γείτονες με τους λαούς της περιοχής. Έχουμε φιλικές σχέσεις και οφείλουμε να τις διατηρήσουμε. Γιατί δεν θεωρούμε ότι η πολεμική παρέμβαση μπορεί να οδηγήσει στη λύση του προβλήματος. Γιατί πιστεύαμε και διπλωματικές λύσεις.

~~Τις σχέσεις μας με το ΝΑΤΟ πρέπει να τις καλο-ρίσουμε με ένα σωστό μέτρο, αποφεύγοντας τη δημιουργία μας ταυτότητας ως μέλους και ως Βαλκανικής χώρας.~~

Χαιρετίζουμε το φιλειρηνικό φρόνημα του ελληνικού λαού. Χαιρετίζουμε το αντιπολεμικό φρόνημα του ελληνικού. Χαιρετίζουμε την ευαισθησία του σε θέματα ανεξαρτησίας και εθνικής κυριαρχίας. Αυτά και σε θέματα δικαιωμάτων που μας αφορούν οι απλοί λαοί με τους οποίους συνεργαζόμαστε έχουν αποφύγει. ~~μια του~~ Δεν πρέπει να ξεχνούμε, ότι οι πολιτοφυλακές της κοινής γνώμης στις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν αντιτίθενται, ~~σε ολοκληρωτικό~~, στην πρακτικά παρέμβαση. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Οφείλουμε να τη λάβουμε υπόψη μας όταν χαράσσουμε πολιτική. Πιστεύω, ότι η ανεξαρτησία της χώρας και αυτοπροσδιορίζεται στις σχέσεις αυτή δράσεις και στην ανάπτυξη αξιοπιστίας ~~στους διεθνείς αρμα~~ του ελληνικού λαού

πολίτικα στους φίλους λαούς με τους οποίους συνεργαζόμαστε

Εμείς θα συνεχίσουμε να εντείνουμε τις προσπάθειές μας, ώστε να υπάρξει μία "συνέργια" θεσμών και ενεργειών που θα οδηγούν τόσο στην αποδοχή από τη Γιουγκοσλαβία της απόσυρσης των στρατευμάτων από το Κοσσυφοπέδιο, της ασφαλούς επιστροφής των προσφύγων στις εστίες τους και της ανάπτυξης ευρείας διεθνούς δύναμης με σαφή νομιμοποίηση, όσο και στην ταυτόχρονη κατάπαυση των πολεμικών ενεργειών.

Κλείνοντας θέλω να υπογραμμίσω την βασική πολιτική μας θέση. Καθοριστικό για μας είναι η προώθηση των αξιών μας, η προώθηση της δημοκρατίας, ~~της δικαιοσύνης~~, ~~της ευημερίας και~~ της συνεργασίας και προ παντός της ειρήνης. Καθοριστικό για μας είναι το συμφέρον της χώρας. Το πού, το πώς θα μεγιστοποιήσουμε τις προσπάθειές μας, πώς θα προασπίσουμε το εθνικό συμφέρον μας, εξαρτάται πάντα από το μέτωπο στο οποίο αγωνιζόμαστε, από τα όπλα και τα πλεονεκτήματα που κάθε ~~γήπεδο~~ μας δίνει. Κοινή είναι σε κάθε περίπτωση η επιδίωξή μας. Να υπερασπίσουμε τα εθνικά μας συμφέροντα, να προωθήσουμε την ισχυρή Ελλάδα. Και η Ελλάδα βγήκε από τη Σύνοδο του ΝΑΤΟ πιο ισχυρή γιατί αναγνωρίστηκαν και ο ιδιαίτερος ρόλος της στην κρίση του Κοσσυφοπεδίου και η συμβολή της για την ειρήνευση στην περιοχή. Αναγνωρίστηκε ο ρόλος μας, ενισχύθηκε η αξιοπιστία μας, το κύρος μας κι αυτή η επιτυχία

δεν είναι επιτυχία της Κυβέρνησης αλλά ολόκληρης της Ελλάδας. Η Ελένα μέσα στη δίνη που εκπροσωπεί τα Βαλκάνια έδειξε, ότι έχει δική της άποψη, δική της φωνή. Ότι μπορεί να είναι παράγοντας ειρήνης. Ότι είναι ένας πόλος σταθερότητας. Ότι έχει δημιουργικά πρότυπα. Η Ελένα έδειξε και δείχνει ότι έχει δύναμη ψυχής.

20